CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR DECLARATE VACANTE/REZERVATE ÎN UNITĂŢILE DE ÎNVĂŢĂMÂNT PREUNIVERSITAR
12 iulie 2017

Probă scrisă
LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ
Profesori

Varianta 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de patru ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Redactaţi un eseu de 900 – 1500 de cuvinte, în care să prezentaţi particularităţi ale prozei lui I. L. Caragiale, prin referire la două texte narative.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere:
– menţionarea a patru trăsături care fac posibilă încadrarea prozei lui I. L. Caragiale într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică; **4 puncte**
– ilustrarea a două dintre trăsăturile menționate, valorificând două texte narative aparţinând lui I. L. Caragiale; **4 puncte**
– evidențierea modului în care se reflectă tema şi viziunea despre lume în fiecare dintre cele două texte narative alese; **4 puncte**
– prezentarea unei particularităţi de construcție a personajului, prin referire la fiecare dintre cele două texte narative alese; **4 puncte**
– susţinerea unei opinii despre proza lui I. L. Caragiale, valorificând o idee ce reiese din următoarea afirmație critică: *În descifrarea ironiei caragialiene, subînţelesul este exact înţelesul contrar. Am afirmat că, de la primele lui încercări, Caragiale a cultivat ironia ca o modalitate specific urbană a satirei, care nu vrea să jignească prin grosolănie, ci dimpotrivă, să măgulească, dacă se poate, vanitatea celui şfichiuit.* [...] *Lucrurilor nu li se spune niciodată pe nume, ele sunt lăsate să fie ghicite. Ironia joacă în satira socială a lui Caragiale rolul sugestiei în poezie. Analogia poate fi împinsă mai departe. Dacă este adevărat că una dintre sursele adânci şi nesecate ale împrospătării talentelor lirice este naivitatea, acea facultate genuină, proprie copiilor şi adolescenţilor, de a se minuna de fiecare dată de ineditul aspectelor multiple ale naturii, de miracolul veşnic nou al mediului cosmic, al galaxiilor şi al bolţii înstelate, atunci este şi în natura comicului de a se dovedi inepuizabil acelora ce ştiu să-şi mitocosească lucid şi prin disciplină voluntară un soi de candoare.* (Şerban Cioculescu, *Viaţa lui I. L. Caragiale. Caragialiana*)
4 puncte

Notă!
Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului se acordă **20 de puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerinţă/reper); pentru **redactarea** eseului se acordă **10 puncte** (organizarea ideilor în scris – 2 puncte; abilităţile de analiză şi de argumentare – 2 puncte; utilizarea limbajului de specialitate – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 1 punct; respectarea normelor de exprimare, de ortografie şi de punctuaţie – 2 puncte; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 900 de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Citiţi cu atenţie următorul text:

— Uite, Vasile, ia-l. Îţi place? Se cheamă „Peisaj mediteranean”. E pictat de Iosif Iser.

Vasile s-a uitat la el, l-a întors şi pe faţă, şi pe spate, dar n-a zis nici nu, nici da.

Părea mulţumit că obţinuse ce-şi dorise.

— Oare ce-o să zică Filip?

— Cred că e prea mic să-şi dea seama ce e cu tabloul ăsta, dar mai târziu o să-ţi mulţumească, îi spuse pe un ton prietenos Ilie.

— Copilul ăsta e mai deştept decât mine şi decât tine la un loc!

A ieşit fără să zică la revedere. A luat-o în sus pe scări cu tabloul în braţe. S-a oprit de câteva ori să-şi tragă sufletul şi s-a mai uitat de câteva ori la pomii ăia verzi, dizolvaţi în ceaţă.

Când a ajuns la el acasă, şi-a luat trusa de scule din hol şi a început să caute locul cel mai bun să-l agaţe pe perete. A bătut primul cui, l-a atârnat, dar nu i-a plăcut. A mai încercat o dată. Tot i se părea că nu se vedea suficient de bine.

S-a apucat să mute servanta din sufragerie ca să-i lase tabloului un spaţiu gol, de sus până jos. S-a odihnit puţin pe canapea, dar nu era mulţumit. Avea nevoie de un perete gol, iar la el toate erau îngrămădite.

Nu era aer. A luat tabloul în braţe şi a coborât. S-a aşezat pe banca din faţa blocului şi s-a descheiat la nasturii metalici de la tunică. Dacă ar mai fi avut putere, l-ar fi strigat pe Ilie să-i aducă un pahar cu apă. I se uscase gura. Iar mirosul de tei îi accentuase senzaţia de greaţă şi îi umflase limba.

Cu ultimele puteri, a strâns şi mai tare tabloul în braţe. A simţit o moleşeală răcoroasă în dreptul tălpilor, care s-a tot ridicat până i-a ajuns la tâmple.

Ana Maria Sandu, *Tabloul*

Scrieţi pe foaia de concurs răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Prezentaţi o funcţie a comunicării identificată în textul dat. **3 puncte**
2. Motivaţi utilizarea cratimei în secvenţa *n-a zis.* **3 puncte**
3. Notaţi câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *să caute*, *primul*, *mirosul.* **3 puncte**
4. Construiţi trei enunţuri, pentru a ilustra polisemia verbului *a ieşi.* **3 puncte**
5. Explicaţi modul de formare a cuvintelor subliniate din text: *ăsta*, *prietenos*, *acasă*. **3 puncte**
6. Precizaţi ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvenţa: *Cu ultimele puteri, a strâns şi mai tare tabloul în braţe. A simţit o moleşeală răcoroasă în dreptul tălpilor, care s-a tot ridicat până i-a ajuns la tâmple.* **3 puncte**
7. Exemplificaţi, prin câte un enunţ, trei valori morfologice distincte ale cuvântului *tot*, precizându-le. **3 puncte**
8. Menţionaţi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate din secvenţa: *S-a odihnit puţin pe canapea, dar nu era mulţumit. Avea nevoie de un perete gol, iar la el toate erau îngrămădite.* **3 puncte**
9. Prezentaţi, în 30 – 70 de cuvinte, valoarea expresivă a verbelor la timpul perfect compus în textul dat. **3 puncte**
10. Transcrieţi cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Dacă ar mai fi avut putere, l-ar fi strigat pe Ilie să-i aducă un pahar cu apă.* **3 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Alegeţi una dintre următoarele secvenţe din programele şcolare în vigoare:

4. Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse

Competenţe specifice	***Conţinuturi asociate***
4.1 exprimarea, în scris, a propriilor opinii şi atitudini	*– redactarea nuanţată în raport cu structura şi motivaţiile personale; descrierea unor personaje sau persoane considerate drept modele şi motivarea opţiunilor*
4.2 utilizarea corectă şi nuanţată în funcţie de o cerinţă specifică	*– sensul omonimelor şi al paronimelor în diferite contexte; utilizarea sinonimelor în scopul evitării repetiţiilor; antonime; cuvinte polisemantice*

Programe şcolare de limba şi literatura română pentru clasele a V-a – a VIII-a, aprobate prin ordin al ministrului nr. 5097/09.09.2009, clasa a VII-a

3. Argumentarea în scris şi oral a unor opinii în diverse situaţii de comunicare

Competenţe specifice	***Conţinuturi***
3.1 identificarea structurilor argumentative într-un text dat	*– construcţia textului argumentativ* *– rolul conectorilor în argumentare*
3.2 identificarea elementelor dintr-un text care confirmă sau infirmă o opinie privitoare la textul respectiv	*– textul critic în raport cu textul discutat*
3.3 argumentarea unui punct de vedere privind textele studiate	*– tehnica argumentării* *– discurs argumentativ oral şi scris*

Programa şcolară de limba şi literatura română pentru clasa a IX-a, ciclul inferior al liceului, aprobată prin ordin al ministrului nr. 5099/09.09.2009

Prezentaţi o activitate didactică în care se formează/dezvoltă/evaluează una dintre competenţele specifice din secvenţa aleasă.

În elaborarea răspunsului, veţi avea în vedere următoarele repere:
– explicarea relaţiei dintre competenţa specifică vizată şi elementul de conţinut ales; **6 puncte**
– prezentarea teoretică a unui element de conţinut din secvenţa aleasă; **6 puncte**
– descrierea unei metode adecvate formării/dezvoltării/evaluării competenţei specifice alese, menţionând un avantaj şi un dezavantaj al acesteia; **6 puncte**
– evidenţierea modului de aplicare a metodei descrise, în cadrul activităţii didactice, în vederea formării/dezvoltării/evaluării competenţei specifice alese; **6 puncte**
– construirea a doi itemi de tip diferit (obiectivi/semiobiectivi/subiectivi) pentru evaluarea modului în care s-a format/dezvoltat/evaluat competenţa specifică aleasă. **6 puncte**

Notă
Răspunsul la subiectul al III-lea nu va avea forma unui proiect didactic/unui plan de lecție.